944/14

Den 7. juli 2014 blev i sag nr. 85.325:

xxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxx x
xxxx xxxx

mod

PenSam Liv forsikringsaktieselskab
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har arbejdsmarkedspensionsordning i PenSam Liv forsikringsaktieselskab. Hun klager over, at selskabet har afvist at udbetale forsikringsydelser i anledning af, at hun den 19/12 2012 blev tilkendt offentlig førtidspension.

Selskabet henviser til, at klageren er optaget i pensionsordningen på baggrund af ansættelse i et fleksjob, og at hun derfor omfattes af pensionsordningens helbredsklausul. Denne klausul betyder, at pensionsordningen ikke omfatter ret til gruppesum ved førtidspensionering og PenSam førtidspension, hvis afgørelsen om offentlig førtidspension har sammenhæng med forudbestående lidelser. Med henvisning til sidstnævnte har selskabet afvist at yde forsikringsdækning i anledning af klagerens førtidspensionering.

Klageren er født i 1973. Hun er uddannet køkkenleder.

Af klageskemaet, modtaget den 7/11 2013, fremgår bl.a.:

> ”1. Sagsfremstilling …
> Den 22-12-2011 vågnede [klageren] op med voldsomme smerter i lænden og kunne knap bevæge sig rundt i huset. Kom på førtidspension den 31-12-2012. [Klageren] har svært ved at holde hus, kan kun gå maks 250m (får stærke smerter) sidder i kørestol når vi f.eks er i [forlystelsespark] osv. Fik 1. januar 2007 flexjob på dement hjem p.g.a dårlig skulder og nakke (20 timer pr. uge). Pensam fastholder at smerterne i lænden er en forværring af nakke og skulder. [Klagerens] læge gennem 12 år fastholder at der ikke er sammenhold mellem de to ting. Vi kan ikke forstå at Pensam kan sige at en ny og pludselig opstået lidelse i lænden er

en forværring af dårlig nakke. I arbejdsprøvning inden flexjob var det kun skulder og nakke der skulle tages hensyn til.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet?
At Pensam anerkender at [klageren] er berettiget til at få
Pensam førtidspension
Obligatorisk børnepension
Gruppesum ved førtidspension"

Heroverfor har selskabet i brev til nævnet af 11/12 2013 anført:

"**Klagen**
[Klageren] klager over afslag på udbetaling af gruppesum ved førtidspension, PenSam førtidspension og børnepension.

Vores konklusion
[Klageren] er optaget i pensionsordningen på baggrund af ansættelsen i fleksjob og er omfattet af pensionsordningens helbredsklausul. Den medfører, at pensionsordningen ikke berettiger til udbetaling ved førtidspension, hvis afgørelsen om offentlig førtidspension har sammenhæng med en lidelse, der bestod, da kunden tiltrådte stillingen med økonomisk kompensation til ansættelsen eller løntilskud (fleksjob).

Tilkendelsen af offentlig førtidspension til [klageren] har sammenhæng med de lidelser, som bestod, da hun fik bevilget fleksjobbet. Der er tale om gener i hele bevægeapparatet, svarende til nakke, skuldre, hele ryggen incl. lænd, hovedpine samt udstråling til ben og arme.

Vi fastholder derfor, at [klageren] på grund af helbredsklausulen i pensionsordningen ikke er berettiget til gruppesum ved førtidspension, PenSam førtidspension og børnepension.

Aftalegrundlag
[Klageren] blev som led i sin ansættelse i fleksjob omfattet af arbejdsmarkedspensionsordning i Pensionsordningen for social og sundhedsgrupper i PenSam Liv, ordning fleksion 100.

[Klagerens] arbejdsgiver har indbetalt pensionsbidrag for perioden fra den 01.05.2008 til 31.12.2012.
…
Sagsfremstilling
[Klageren] blev bevilget fleksjob pr. 01.01.2007, og blev ansat ved … i … som omsorgsmedarbejder den 01.06.2007. Kopi af bevillingen af løntilskud af fleksjob samt tilbud om ansættelse i fleksjob er vedlagt.

[Klageren] blev optaget i pensionsordningen den 01.06.2008 (12 måneder efter ansættelsesstart i henhold til overenskomsten). Hendes ansættelsen ophørte efter en længere sygeperiode den 31.12.2012, og hun blev tilkendt offentlig førtidspension pr. 01.01.2013.

FOA … fremsendte ved brev af 07.01.2013 kopi af [klagerens] tilkendelse af førtidspension. Kopi af brevet med bilag er vedlagt.

PenSam svarede den 18.01.2013 [klageren], at vi manglede oplysninger for at kunne vurdere, om hun var berettiget til udbetaling. Kopi af brevet er vedlagt.

3. 85.325

PenSam anmodede efterfølgende … Kommune om at modtage kopi af ressourceprofilen fra førtidspensionssagen, lægelige oplysninger, ressourceprofilen fra fleksjobsagen m.v.

Ved brev af den 22.05.2013 sendte vi afslag på udbetaling, idet vi oplyste, at [klageren] er omfattet af pensionsordningens helbredsklausul. Det betyder, at der ikke kan ske udbetaling af Gruppesum ved førtidspension, PenSam førtidspension og børnepension, da førtidspensioneringen skyldes eller har sammenhæng med lidelser, der bestod, da [klageren] blev optaget i pensionsordningen i fleksjob. Brevet er vedlagt.

Den 14.06.2013 modtog vi en klage fra FOA …, som på [klagerens] vegne anmodede om en revurdering af sagen incl. brev fra egen læge af den 04.06.2013. Brevene er vedlagt.

I forbindelse med revurderingen af sagen indhentede vi speciallægeerklæring fra overlæge … af den 17.01.2006. Erklæringen er vedlagt.

Ved brev af 30.10.2013 fastholdt PenSam afslag på udbetaling, idet vi samtidig henviste til speciallægeerklæring fra overlæge …, som dokumenterer, at [klageren] forud for optagelsen i pensionsordningen hos PenSam var plaget af mangeårige smerter fra nakke, hele ryggen, benene samt hovedpine. Der har således været tegn på udbredt smertetilstand i bevægeapparatet. Brevet er vedlagt.

Vores vurdering
Der gælder for [klagerens] pensionsordning i PenSam en helbredsklausul, som betyder, at hvis optagelsen i arbejdsmarkedspensionsordningen ikke er i tilknytning til en ordinær ansættelse, og medarbejderen ikke er rask, opnås der ikke ret til at være omfattet af helbredsrisikodækningen, hvis medarbejderen senere førtidspensioneres af årsager, der skyldes eller har sammenhæng med helbredsforholdene ved optagelsen.

Helbredsklausulen betyder, at det ikke er muligt at tilbyde dækning af forudbestående lidelser. Det er udtryk for en almindelig forsikringsteknisk forudsætning, nemlig at der ikke kan forsikres begivenheder, som allerede er indtrådt.

Pensionsordningens helbredsklausul skal ses i sammenhæng med, at der ikke sker en individuel helbredsbedømmelse ved optagelse i pensionsordningen.

Når helbredsklausulen gøres gældende anvendes de pågældende pensionsbidrag i stedet til alderspensionsdelen for medarbejderen i pensionsordningen. Den enkelte, som bliver omfattet af helbredsklausulen, bidrager dermed ikke til ydelser, der ikke kan opnås ret til.

Det fremgår klart af oplysningerne om [klagerens] helbredsforhold forud for ansættelsen i det fleksjob, som medførte indbetaling for hende til arbejdsmarkedspensionsordning i PenSam, at de lidelser, som lå til grund for tilkendelse af førtidspension, allerede bestod på tidspunkt for tiltrædelsen af fleksjobbet og var årsagen til fleksjobbevillingen.

De forudbestående lidelser er beskrevet flere steder i de kommunale akter og i det lægelige materiale, herunder i speciallægeerklæringen udarbejdet af fra overlæge … af den 17.01.2006. Generelt set er der allerede forud for tilkendelsen af fleksjob den 01.01.2007 beskrevet gener i hele bevægeapparatet, svarende til nakke, ryg, lænd, udstråling til ben, hovedpine m.v.

Af bevillingen af fleksjob fremgår det, at begrundelsen for godkendelsen er helbredsmæssige problemer. Der er noteret særlige skånehensyn i forbindelse med fleksjobbevillingen, der relaterer sig til bevægeapparatet.

Af journal fra kommunen af den 15.12.2006 'Samlet vurdering' fremgår det '... *Pgl. skønnes at være meget udsat for udstødning af arbejdsmarkedet, på grund af sygdommen, hvor der er varige skånehensyn i forhold til rygsmerter, nakkesmerter samt smerter i armen.'* Journalen er vedlagt.

Af henvisning fra Lægehuset udskrevet den 26.09.2012 fremgår det:
'Langvarigt sygdomsforløb startende med nakkesmerter og hovedpine sm. i bg. arme. Efterhånden sm. i hele ryggen, sovende fornemmelse i bg. ben og træthed. Sygemeldt 1. gang i november 2005. I mange år overvægtig. Helt tilbage i "89, da sm. debuterede, fik hun taget rtg. af nakken, og hun har en blokhvirvel mellem C2 og C3. Ved nye billeder i 2005 er der også højdereduceret diskus C5/C6 og C6/C7. Rtg. af col. var på daværende tidspunkt norm. Har været henv. til Reum. udredning, men henv. returneret, idet der ikke var nogen beh. forslag. Senerehen fået lavet en reum. speciallægeerklæring ved … hvor han konkluderer, at de påviste forandringer kan disponere til hendes sm. Hun har desuden en medfødt holningsanomali, lændesvaj ved krumning af brystryggen. Dette kombineret med mangel på motion gennem årene, muskelstramhed, rygning (ophørt sommeren 2012) samt overvægt..' Henvisningen vedlægges.

Af speciallægeerklæringen fra overlæge … af den 17.01.2006 fremgår det under 'Problemstilling': *'Patienten lider af mangeårige nakkesmerter og hovedpine og smerter i begge arme. Efterhånden smerter i hele ryggen og sovende fornemmelse i begge ben samt træthed..... Nu sygemeldt siden november 2005.'*

Under 'Nuværende sygdom og aktuelt' fremgår: *'Ca. 1989 debut af nakkesmerter og hovedpine. Opsøgte kiropraktor, som tog et røntgenbillede af halshvirvelsøjlen, hvor hun fik af vide, at der var 2 hvirvler, der var vokset sammen. Har siden da stort set dagligt smerter i hoved og nakke, indimellem diffus udstråling til begge arme, ofte i form af sovende fornemmelse i arme. Senere er tilkommet hyppige smerter i lænd med udstråling ned på forsiden af begge lår...'*

Herudover fremgår det under 'Aktuelle symptomer': *'Har hele tiden smerter et eller anden sted, mest udtalt i panden, baghovedet, i nakken og ud mod begge skuldre. Ind i mellem en diffus sovende fornemmelse i arme helt ud i fingrene. Næsten daglige smerter nederst i lænd med periodevis udstråling til forsiden af begge lår, ofte i form af en sovende fornemmelse diffust i benene...'*

Under 'Diagnoser' angives: '*Kronisk hovedpine, kroniske nakkesmerter (sammenvoksning af 2. og 3. halshvirvel), tilbagevendende smerter i brystrygrad og lænd samt tilbagevendende belastningssmerter og sovende fornemmelser i arme og ben, overvægt'.*

Af ressourceprofilens konklusion side 23/25 fremgår: *'Det drejer sig om en kvinde fra 1973, der har været sygemeldt siden 22.12.2011 på grund af kroniske smerter i nakke, ryg og blokhvirvel samt smerter fra lændedelen, der stråler ud i begge ben og fødder. … er bevilget fleksjob tilbage i 2007 på grund af smerter i bevægeapparatet.'*

Endeligt fremgår det af lægekonsulentvurdering af den 03.08.2006 af lægekonsulent, speciallæge i almen medicin, … under 'Vurdering', at [klageren] lider af kroniske smerter i bevægeapparatet, nakke-skuldre med baggrund i blokhvirvel og mindre slidgigtforandringer i nak-

ke, som kan disponere til hovedpine og nakkesmerter. [Klagerens] øvrige smerter i bevægeapparatet kan skyldes medført holdningsanomali med øget lændesvaj og øget krumning af brystrygrad og fremskudt hovedholdning. Lægekonsulentvurderingen er vedlagt.

På baggrund af ovenstående henvisninger til de kommunale akter fra … Kommune samt det lægelige materiale, særligt til Speciallægeerklæringen udarbejdet af overlæge … af den 17.01.2006 og lægekonsulentvurderingen af den 03.08.2006, er det vores vurdering, at det er veldokumenteret, at retten til førtidspension skyldes eller har sammenhæng med lidelser i bevægeapparatet, som bestod, da afgørelsen om fleksjob blev truffet pr. 01.01.2007.

Der foreligger dokumentation for en omfangsrig beskrivelse af [klagerens] forudbestående gener i bevægeapparatet, svarende til nakke, skuldre, hovedpine, hele ryggen, herunder lænden samt udstråling til ben og arme. Nogle af generne i bevægeapparatet skyldes en medfødt holningsanomali, lændesvaj ved krumning af brystryggen.

Af den grund er [klageren] ikke berettiget til udbetaling fra pensionsordningen i PenSam på grund af helbredsklausulen i punkt 2.4. i betingelserne.

Ankenævnspraksis
Der findes adskillige ankenævnskendelser, der fastslår, at der ikke kan opnås dækning fra en forsikring, hvis betingelserne herfor ikke er opfyldt, herunder kendelser vedrørende helbredsklausuler. Der henvises bl.a. til kendelserne 79.447, 81.090 og 82.916.

Vores afgørelse
Vi fastholder på denne baggrund vores afslag på udbetaling af Gruppesum ved førtidspension, PenSam førtidspension samt børnepension."

I brev til nævnet af 29/12 2013 har klageren hertil anført:

"1 Jeg vil gerne præsidere at overlæge … anbefalede arbejdsprøvning på revaliderings center. Det var i det forløb jeg fik en forværring i min skulder og som var grunden til jeg fik flexjob. Kommunen så omskoling som eneste mulighed helt frem til min egen læge … fastslog at min skulder ikke tåler nogen form for belastning, hvilket gjorde at det blev flexjob.
I forløbet op til tilkendelse af flexjob har revalideringscenter og sagsbehandler … kun haft fokus på skulder og nakke, aldrig lænd og ben. Jeg har IKKE som påstået i flere skrivelser fra pensam fået en forværring i min nakke og skulder. Men er tilkendt pension pga. en pludselig opstået skade i lænden. Der har på intet tidspunkt været fokus på eller problemer med min lænd i forhold til arbejdsprøvning eller flexjob.

2. [Kommunal lægekonsulent] har aldrig set mig og aner intet om hvor jeg har ondt.

3. Jeg blev d 22.12. 2011 sygemeldt pga. stærke smerter i lænden og IKKE som pensam bruger som veldokumenteret argumentation hvor de henviser til resurseprofilens konklusion side 23-25 hvor der står at jeg er sygemeldt pga. kroniske smerter i nakke, ryg, blokhvirvler samt smerter fra lænden. Det er noget vrøvl. DET VAR KUN LÆNDEN. Ifølge statusattest fra læge … 9. Feb 2012 og 27 sep 2012"

Klageren har hertil fremlagt uddrag af rapport af 8/5 2006 vedrørende et afklaringsforløb, hun har deltaget i. Heraf fremgår bl.a., at hun ifølge en lægelig vurdering ikke længere kan bruge sin uddannelse som køkkenleder på grund af daglige smerter i hoved,

nakke, skuldre og arme, og at hendes praktikforløb måtte afbrydes på grund af smerter i højre skulder.

Selskabet har i brev til nævnet af 14/1 2014 fastholdt sine synspunkter. Endvidere har selskabet henvist til, at det fremgår af de fremlagte dokumenter i sagen, at klageren havde forudbestående gener i hele bevægelsesapparatet, herunder også i lænden. Selskabet henviser herved særligt til den reumatologiske speciallægeerklæring af 17/1 2006.

I den reumatologiske speciallægeerklæring af 17/1 2006 hedder det bl.a.:

"Erklæringen bygger på følgende materiale:
Generel helbredsattest af egen læge …, april 2005.
Beskrivelse af røntgen af columna cervicalis og lumbalis, februar 2005.

Problemstilling
Patienten lider af mangeårige nakkesmerter og hovedpine samt smerter i begge arme. Efterhånden smerter i hele ryggen og sovende fornemmelse i begge ben samt træthed.
Er uddannet køkkenassistent, men har gennem årene kun haft kortvarige ansættelser på maksimalt 6 måneder, afbrudt af lange arbejdsløsheds- og sygemeldingsperioder. Nu sygemeldt siden november 2005. Er startet i arbejdsprøvning for 14 dage siden. Der ønskes en reumatologisk speciallægeerklæring som udgangspunkt for vurdering af fremtidige erhvervsevne.
…
Nuværende sygdom og aktuelt
Ca. 1989 debut af nakkesmerter og hovedpine. Opsøgte kiropraktor, som tog et røntgenbillede af halshvirvelsøjlen, hvor hun fik at vide, at der var 2 hvirvler, der var vokset sammen. Har siden da stort set dagligt haft smerter i hoved og nakke, ind imellem diffus udstråling til begge arme, ofte i form af en diffus sovende fornemmelse i armene. Senere er tilkommet hyppige smerter i lænd med udstråling ned på forsiden af begge lår.

Røntgen af columna cervicalis, februar 2005 viser blokhvirvel mellem C2 og C3. Let højdereduceret diskus C5/C6 og C6/C7.

Røntgen af columna lumbalis er normal.

Har gået regelmæssigt til kiropraktor i mange år. Anslår selv, at hun har fået mere end 100 behandlinger siden 1989, senest september 2005. Patienten synes selv, at det er det eneste, der kan lindre smerterne, når de er værst. Har fået fysioterapi i omgange senest 2005 med kun beskeden og kortvarig effekt. Zoneterapi med kortvarig effekt. Massage ligeledes med kortvarig effekt. Akupunktur uden effekt. Har prøvet træning i motionscenter senest ca. 1997 og fik flere smerter af dette.

Aktuelle symptomer
Har hele tiden smerter et eller andet sted, mest udtalt i panden, baghovedet, i nakken og ud mod begge skuldre. Ind imellem en diffus sovende fornemmelse i armene helt ud i fingrene.

Næsten daglige smerter nederst i lænd med periodevis udstråling til forsiden af begge lår, ofte i form af en sovende fornemmelse diffust i benene.
De samlede smerter varierer mellem 3 og 10 på en skala fra 0 til 10 med et gennemsnit på ca. 6. Ca. en gang om ugen er smerterne nede på 3 og ca. en gang pr. måned kan de være oppe på 10.

Smerterne lindres lidt af medicin, massage og hvile, og når hun skifter stilling ofte. Smerterne forværres især ved arbejde med armene over skulderhøjde, og når hun befinder sig i samme stilling for længe ad gangen.

Søvnen er dårlig, vågner flere gange hver nat og er ofte oppe 2-3 timer hver nat og går lidt rundt eller sidder i en stol. Føler sig meget træt hele dagen. Har også svært ved at koncentrere sig, men hukommelsen er nogenlunde.

Funktionsniveau
Får af og til hjælp af sin mand med at vaske og sætte hår, når smerten er værst, dog kun ca. en gang pr. måned. Patienten laver mad, vasker tøj, ordner lettere rengøring og oprydning. Ægtefællen ordner haven, vasker gulv, støvsuger og fejer og anden grovere rengøring.
Ligger og hviler 3-4 gange dagligt, 1/2-1 time pr. gang. Cykler op til 20 km på en dag afhængig af vejret. Går en tur på op til 3 km i langsomt tempo, de dage hvor hun ikke cykler.

Socialt
10 års skolegang. Blev mobbet meget i skolen og trivedes derfor ikke, og havde bl.a. af den grund svært ved at følge med i det boglige. Derefter uddannet køkkenleder. Har dog gennem årene kun haft kortvarige ansættelser op til maksimalt 6 måneder. Ind imellem langvarige arbejdsløshedsperioder, kun afbrudt af jobtræning og de obligatoriske ansættelser for at undgå udelukkelse fra A-kassen. Havde der imellem mange sygemeldinger af op til flere måneders varighed. Har taget kurser indenfor tøjkonfektion og overvejede en overgang skrædderuddannelse, men blev frarådet dette pga. symptomerne. Har også taget et elektronikkursus via A-kassen. Senest haft barselsorlov i et år i forbindelse med adoption. Orloven ophørte november 2005. Derefter blev patienten sygemeldt.
Den 02.01.06 startet i arbejdsprøvning i en børnehave som pædagogmedhjælper. Har klaret maksimalt 11/2 time dagligt. Har dog været fraværende ca. en uge pga. akut infektionssygdom. Arbejdsprøvningen er planlagt at vare indtil videre. Lever af sygedagpenge. Er ikke i fagforening, men medlem af A-kassen.
…
Objektivt
Stemningslejet neutralt.
Samarbejder normalt.
Ingen dyspnø. Ingen ødemer.
Ernæringstilstand betydelig over middel. Højde 162 cm. Vægt 92 kg.(Højeste vægt har været ca. 110 kg. For ca. 10 år siden vejede patienten 60 kg).
Øjne: Ingen rødme.
Mund og svælg: Sanerede tænder. Normale slimhinder.
Hals: Ingen struma. Ingen forstørrede lymfekirtler.
Mammae: Ingen palpable tumores.
Stetoscopia cordis et pulmonum: Normal.
Abdomen: Blødt. Adipøst. Ingen ømhed. Ingen palpable tumores.
Bevægeapparat generelt: Gangen lidt langsommere end normalt uden halten. Kan gå på hæle og tæer. Kan tage 4 dybe knæbøjninger med besvær, når hun støtter til fast genstand. Angiver flere smerter i lænd og ben.
Af- og påklædning og vendinger på undersøgelseslejet foregår langsommere end normalt.

Muskulatur: Normalt udviklet. Der er ømhed over 7 ud af 18 fibromyalgi triggerpunkter, men også i nogen grad udenfor disse.
Columna cervicalis: Fremskudt hovedholdning. Alle bevægelser let nedsat med flere smerter i alle yderstillinger. Der er diffus ømhed over nakkemuskulaturen inkl. muskeltilhæftningen på kraniet og musculus trapezius.
Columna thoracalis: Der er ømhed over hele columna thoracalis' udstrækning inkl. muskulær ømhed. Bevægeligheden er let nedsat.
Columna lumbalis: Lordosen er øget. Finger-gulv-afstand 20 cm. Alle øvrige bevægelser med normalt bevægeudslag og flere smerter i yderstillinger. Der er maksimal ømhed L5/S 1 og L4/L5. Der er diffus muskulær ømhed i begge glutealregioner.

Overekstremiteter:
Skuldre: Abduktion 130 grader bilateralt. Fleksion 170 grader bilateralt. øvrige bevægelser med normalt bevægeudslag. Der er flere smerter i alle yderstillinger. Ingen hævelser.
Albuer og hænder: Normal bevægelighed. Ingen smerter. Ingen hævelser.
Kraft, sensibilitet og reflekser i armene er normal og symmetrisk.

Underekstremiteter:
Hofter: Normal bevægelighed. Ingen smerter.
Knæ: Kan overstrækkes 5 grader. I øvrigt normal bevægelighed. Ingen smerter. Ingen hævelser.
Fødder: Normal bevægelighed. Ingen smerter.
Fødderne har normal temperatur og pulsation.
Strakt benløft bilateralt 70 grader med stramhed i hasemuskler og flere smerter i lænd.
Kraft, sensibilitet og reflekser i benene normal og symmetrisk.

Diagnoser
Latin:
Cephalalgia chronica.
Dolores columna cervicalis chronica (blokhvirvel C2-C3).
Dolores columna thoracalis et lumbalis recidivans.
Dolores extremitas superio ris et inferioris hyperfunctionalis recidivans. Adipositas.
Dansk:
Kronisk hovedpine.
Kroniske nakkesmerter (sammenvoksning af 2. og 3. halshvirvel). Tilbagevendende smerter i brystrygrad og lænd.
Tilbagevendende belastningssmerter og sovende fornemmelser i arme og ben. Overvægt.

Konklusion
Diagnose:
Den påviste blokhvirvel og mindre slidgigtforandringer i nakken kan disponere til nakkesmerter og hovedpine. Den langvarige psykiske stress i forbindelse med mobning i skolen kan også disponere til kronisk hovedpine. De øvrige smerter fra bevægeapparatet kan delvis skyldes medfødt holdningsanomali med øget lændesvaj og øget krumning i brystrygrad og fremskudt hovedholdning. Dertil kommer mangelfuld motion gennem årene muskelstramhed samt rygning og overvægt.
Anbefaler at egen læge bestiller blodprøver i form af almen screening samt thyreoideatal og kreatinkinase. Det er ingen yderligere undersøgelse, der er relevante.
Anbefaler neuropsykologisk erklæring f.eks. hos psykolog … mht. vurdering af evt. ubearbejdede psykiske traumer og intellektuelle ressourcer.

Behandling:
Anbefaler fortsat daglige lange cykelture.
Anbefaler også regelmæssige lange rask gåture, hvis hun kan gå i normalt tempo og lade være med at halte, evt. stavgang.
Anbefaler regelmæssig svømning.
Anbefaler henvisning til fysioterapeut med træningslokale til instruktion i bl.a. holdningskorrektion, muskeludspændinger og motion.
Den smertestillende medicin kan muligvis effektiviseres også mhp. forbedret søvn. Anbefales at prøve tablet Tramadol Retard 100-200 mg x 2. Dette kan kombineres med tablet Panodil 1 g x 4.
Mod de mistænkte neurogene smerter i arme og ben kan prøves kapsel Gabapentin startende med 400 mg til natten og stigende med 400 mg hver 4. dag evt. op til 800 mg x 3 afhængig af effekt og bivirkninger.
Alle ovennævnte mediciner kan kombineres med tablet Ibumetin.
Anbefaler vægtnedgang.
Nedenstående skånehensyn er også en vigtig del af behandlingen for at undgå forværring.

Prognose:
Hvis patienten kan gennemføre alle ovennævnte behandlingsforslag i mindst 6 måneder, kan smerterne sandsynligvis aftage i mindre grad og funktionsniveauet forbedres i nogen grad. Da patienten har haft alle ovennævnte symptomer i mange år, er det ikke realistisk at forvente en væsentlig bedring af tilstanden.

Skånehensyn:
Der er varige skånehensyn i form af afvekslende gående, stående og siddende arbejde uden tunge løft. Bør undgå ensidigt, gentaget og kraftbetonet arbejde med armene, specielt med hænderne over skulderhøjde. Bør undgå yderstillinger i hele ryggen. Bør have mulighed for at tage mange småpauser og skifte stilling ofte. Arbejdsklimaet bør være godt i form af megen påskønnelse og anerkendelse.

Erhvervsevne:
Patienten er uddannet køkkenleder, men dette arbejde kan ikke opfylde skånehensynene. Patienten har gennem alle årene kun haft kortvarige ansættelser og mange perioder med arbejdsløshed og sygemelding.
Den nuværende arbejdsprøvning i børnehave fortsætter indtil videre i forsøg på at vurdere den reelle erhvervsevne. Patienten er glad for arbejdet og kan godt lide børn.
Hvis det ikke er muligt at vurdere den reelle arbejdsevne efter nuværende arbejdsprøvning, anbefales arbejdsprøvning på revalideringsinstitution. Sammenlagt er det dog svært at forestille sig, at patientens funktionsniveau kan øges så meget, så hun vil kunne klare et normalt arbejde på det åbne arbejdsmarked.
Boglig revalidering forekommer ikke specielt realistisk pga. visse boglige problemer samt hendes symptomer i øvrigt."

I forbindelse med et kommunalt afklaringsforløb af klageren blev der udarbejdet en lægekonsulentvurdering den 3/8 2006. Af denne fremgår bl.a.:

"**Helbredsmæssige oplysninger**
Klienten lider af mangeårige nakkesmerter og hovedpine samt smerter i begge arme. Efterhånden er der tilstødt smerter i hele ryggen samt sovende fornemmelser i begge ben og uni-

versel træthed. Ca. 1989 begyndte nakkesmerter og hovedpine, og fik via røntgenundersøgelse hos kiropraktor påvist to hvirvler i halshvirvelsøjlen, som er vokset sammen. Klienten har siden dagligt haft smerter i hoved og nakke, senere er tilstødt hyppige smerter i lænden med udstråling ned på forsiden af begge lår.
Røntgen af columna cervicalis (halsrygsøjlen) fra februar 2005 viser blokhvirvel mellem C II og C III samt let reduceret discus C V/VI og C VI/´C VII. Røntgen af columna lumbalis (lænderyg) er normal.
…
Vedrørende rygsøjlen findes alle bevægelser let nedsat med flere smerter i alle yderstillinger i columna cervicalis. Der finds normal undersøgelse vedrørende columna thoracalis (brystrygsøjlen) og vedrørende lænderygsøjlen findes alle bevægelser normale, men med tiltagende smerter i yderstillinger.
…
Vurdering
…
Klienten har kroniske smerter i bevægeapparatet, nakkeskulderåget med baggrund i blokhvirvel og mindre slidgigtforandringer i nakken, som kan disponere til hovedpine og nakkesmerter. Klientens øvrige smerter i bevægeapparatet kan skyldes medfødt holdningsanomali med øget lændesvaj og øget krumning i brystrygrad og fremskudt hovedholdning. Dertil er beskrevet mangelfuld motion gennem årene, muskelstramhed samt rygning og overvægt."

Klageren blev godkendt til fleksjob den 1/1 2012. Af de kommunale akter fremgår følgende skånehensyn:

"Afvigende stående gående siddende arb. Undgå ensidigt kraftbetonet gentaget arb. med armene. Specielt med hænder over skulderhøjde. Bør undgå yderstillinger i hele ryggen. Mulighed for små pauser – og at skifte stilling ofte."

Af statusattest underskrevet af klagerens læge den 9/12 2012 fremgår bl.a.:

"Aktuelle:
Henvender sig 22-12-2011 pga højresidige smerter sv. til iskias, gennem de forrige 4 dage. I forvejen i behandling med gigtpiller og Tramadol, men disse tager ikke nuværende smerter. Ved objektiv undersøgelse fandt man nedsat bevægelighed i columna, specielt stivhed i lænden, ingen tegn på diskusprolaps eller sammenfaldt. Blev på daværende tidspunkt henvist til fysioterapeut. Siden har der været telefonisk kontakt 10. jan 2012 hvor hun fortæller at hun går til fysioterapi, - hun har stadig en del smerter, kan ikke gå eller sidde ret længe af gangen."

Af journalnotater fra klagerens læge dateret den 26/6 2012 fremgår endvidere:

"Henvisning
…
Årsag/Anamnese:
Langvarigt sygdomsforløb startede med nakkesmerter og hovedpine samt sm. i bg. arme. Efterhånden sm. i hele ryggen, sovende fornemmelse i bg. ben og træthed … Hun har desuden en medfødt holdningsanomali, lændesvaj ved krumning af brystryggen."

I klagerens ressourceprofil af 5/11 2012 hedder det bl.a.:

11. 85.325

”[Klageren] oplyser at hun er blevet visiteret til flexjob pga. smerter i skuldre og nakke. Har haft smerter i nakken i mange år. Lever med smerterne i lænden, og har indtil nu kunne afhjælpe smerterne ved at lægge is på lænden og hvile i liggende stilling, men det hjælper, jf. [klageren] ikke mere.

[Klageren] oplyser, at hun nu oplever at smerterne er konstante i nakke og ryggen som trækker ned i benene og dette har hun heller ikke oplevet tidligere. Hun udtrættes hurtigt og selv efter lettere gøremål som madlavning kan udmatte hende i en sådan grad, at hun efterfølgende må hvile.
…
8/04/07 Der er ikke sket ændringer i [klagerens] helbredstilstand siden den lægelige der er grundlag for tilkendelse af fleksjob. I øjeblikket er det mest lænden og nakken der ’driller’.
…
Konklusion
08-11-2012
…
Det drejer sig om en kvinde fra 1973, der har været sygemeldt siden den 22.12.2011 på grund af kroniske smerter i nakke, ryg, blokhvirvel samt smerter fra lændedelen, der stråler ud i begge ben og fødder. [Klageren] er bevilliget fleksjob tilbage i 2007 på grund af smerter i bevægeapparatet”

Af de kommunale akter dateret den 15/12 2006 fremgår endvidere:

”Pgl skønnes at være meget udsat for udstødning af arbejdsmarkedet, på grund af sygdommen, hvor der er varige skånehensyn i forhold til rygsmerter, nakkesmerter samt smerter i armen.

Klagerens læge har i notat af 4/6 2013 anført følgende om årsagssammenhængen:

”Det kan hermed godtgøres, at [klageren] … har fået tilkendt førtidspension efter at have været i fleksjob i 6 år. Fleksjobbet blev givet pga. helbredsmæssige problemer fra nakken, hvor hun har en medfødt misdannelse, som giver kroniske smerter. Man har ikke kunnet behandle sig ud af det.

Fra december 2011 får hun som noget nyt smerter i lænden med udstråling til højre ben. Tolks primært som iskiassmerter. Er kommet ret akut. Blev behandlet med fysioterapi og smertestillende medicin, men smerterne ændrer sig ikke. Pga. disse smerter kan hun ikke længere varetage sit fleksjob, og hun bliver tilkendt førtidspension pr. 1.1.2013. Der er således ikke årsagssammenhæng mellem tilkendelsen af fleksjobbet i 2007 og tilkendelsen af førtidspension i januar 2013.”

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

”2.4. Helbredsforhold
2.4.1. Ingen helbredsbedømmelse
PenSam optager alle kunder, uanset hvordan deres helbredstilstand er, når kunden bliver optaget i Fleksion, men hvis kunden er syg ved optagelsen , kan dette påvirke kundens dækninger.

2.4.2. Helbredsklausul
Hvis kunden er omfattet af

- gruppesum ved førtidspension (3.2)
- grund- og tillægsmoduler på Pensam Førtidspension (3.3.)

er dækningen omfattet af en helbredsklausul
- hvis kunden var ansat i en stilling med økonomisk kompensation eller løntilskud da arbejdsgiver begyndte indbetalinger til Fleksion eller genoptog indbetalinger efter mere end 3 år uden bidrag, og
- hvis kunden er optaget i Fleksion fra og med den 01.01.2004.

Helbredsklausulen medfører, at PenSam ikke udbetaler dækning, hvis afgørelse om ret til offentlig førtidspension skyldes eller har sammenhæng med en lidelse, som bestod, da kunden tiltrådte stillingen med økonomisk kompensation til ansættelsen eller løntilskud

Hvis kunden ikke opnår ret til PenSam førtidspension, fordi dækningen er omfattet af helbredsklausulen, overfører PenSam præmierne, som er brugt til dækningen, til kundens alderspension.
…
3.2. Gruppesum ved førtidspension
…
3.2.2. Hvornår udbetales gruppesum ved førtidspension?
PenSam udbetaler gruppesum ved førtidspension, hvis
- kunden beder om udbetaling, og
- kunden er under 60 år, og
- kunden ikke har lønnet arbejde, og
- der træffes afgørelse om ret til offentlig førtidspension efter reglerne i lov om social pension den 01.07.2007 eller senere …
…
3.2.5. Hvornår udbetales gruppesum ved førtidspension ikke?
PenSam udbetaler ikke gruppesum ved førtidspension,
…
- hvis dækning bortfalder på grund af helbredsklausulen (2.4.2)
…
3.3. PenSam førtidspension
…
3.3.2. Hvornår udbetales PenSam førtidspension?
PenSam førtidspension udbetales
- hvis kunden søger om udbetaling, og
- hvis kunden er under 65 år, og
- hvis kunden ikke har lønnet arbejde, og
- der træffes afgørelse om ret til offentlig førtidspension efter reglerne i lov om social pension den 01.07.2007 eller senere, eller …
…
3.3.5. Hvornår udbetales PenSam førtidspension ikke?
…
PenSam førtidspension udbetales ikke,
…
- hvis dækningen bortfalder på grund af helbredsklausulen (2.4)
…
3.4. Obligatorisk børnepension…
…
3.4.2. Hvornår udbetales obligatorisk børnepension?
PenSam ubetaler obligatorisk børnepension, enten hvis

- kunden modtager PenSam førtidspension (3.3), eller
- kunden modtager alderspension, inden kunden fylder 65 år, eller
- kunden dør, før kunden fylder 65 år."

Nævnet udtaler:

I henhold til helbredsklausulen i forsikringsbetingelsernes punkt 2.4.2. undtages sikrede fra dækning, hvis afgørelse om ret til offentlig førtidspension skyldes eller har sammenhæng med en lidelse, som bestod, da sikrede tiltrådte stillingen med økonomisk kompensation til ansættelsen eller løntilskud.

Af speciallægeerklæringen af 17/1 2006 fremgår bl.a., at klageren forud for optagelsen i pensionsordningen havde betydelige rygproblemer, herunder sovende fornemmelser i begge ben og tilbagevendende smerter i brystrygrad og lænd. Det anføres, at smerterne skyldes medfødt holdningsanomali med øget lændesvaj og øget krumning af brystrygrad og fremskudt hovedholdning. Dertil kommer bl.a. manglende motion. Af lægekonsulentvurderingen af 3/8 2006 fremgår endvidere, at klageren har hyppige smerter i lænden med udstråling ned på forsiden af begge lår.

Klageren har anført, at hendes lændesmerter, der opstod den 22/12 2011, ikke har sammenhæng med hendes tidligere ryggener. Klagerens praktiserende læge har i notat af 4/6 2013 anført, at han vurderer, at der ikke er sammenhæng mellem fleksjobtilkendelsen i 2007 og tilkendelsen af førtidspension i januar 2013.

Efter en gennemgang af sagens akter finder nævnet efter en samlet vurdering, at de lidelser, der førte til, at klageren blev tilkendt offentlig førtidspension, skyldes eller har sammenhæng med de lidelser, som bestod, da hun tiltrådte fleksjobbet den 1/1 2007. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet med henvisning til forsikringsbetingelsernes helbredsklausul har afvist at udbetale førtidspension, gruppesum ved førtidspension og børnepension.

14. 85.325

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen